

andet Syn paa Sagen, [men jeg har ikke hidtil faaet andet Beviis for denne Paastand, og jeg siger da, at disse Charakterer ere falske under saa ulige Forhold, at man maa ansee det for nødvendigt at komme bort deraf og at stille Vedkommende paa lige Fod. Tidligere havde man en anden Betragtning af Charaktererne end nu, da man siger, at man ikke skal lægge altfor stor Vægt paa dem. Det gjør jeg heller ikke, men jeg opstiller som en absolut Betingelse for, at de skulle have nogensomhelst Betydning, at Alle, som underkaste sig Examen, ere stillede under lige Vilkaar. — Jeg maa altsaa bestemt fraraade de to ærede Medlemmers Forslag under Nr. 6 til § 6, men jeg skal afvente den høitærede Ministers Udtalelse med Hensyn til de øvrige af mig omtalte Punkter, og jeg vil for mit Vedkommende være villig til at gjøre temmelig betydelige Indrømmelser ligeoverfor disse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Uagtet den ærede Folke-tingsmand for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) med meget stor Bestemthed, Sikkerhed og Styrke udtalte, at der ikke kunde være nogen Uenighed om, at det var det Rette, hvad dette Lovforslag tilsigtede, navnlig med Hensyn til Ordningen af Examensvæsenet, maa jeg beklage, at denne Sandhed i alt Fald ikke endnu er gaaet op for mig, hvorimod jeg ikke seer rettere, end at Spørgsmaalet om, hvorvidt det er rigtigt at bringe et Offer for at fyldestgøre en Stræben efter Ligelighed i de her omhandlede Forhold, er Hovedsagen. Jeg har en fuldstændig Overbeviisning om, at der ikke med Hensyn til Seminarierne og Skoleundervisningen i det Hele er nogen Anledning til at gjøre Forandring i den Ordning af Examinationen, som nu finder Sted, og i den Henseende er altsaa den her foreslaaede Foranstaltning efter min fulde Overbeviisning ikke nødvendig; jeg troer tværtimod, hvad jeg tidligere har udtalt, at en Omordning af Examen saaledes, at den henlægges fra Seminarierne til Examenscommissioner, snarere kan virke skadeligt end gavnligt; men paa den anden Side har jeg den Tillid til Seminarierne, at de skulle vide at hævde deres Plads, om ogsaa en saa-

dan Ordning finder Sted. Jeg har den Tillid til dem, at de ville kunne taale den Indskrænkning i Lærefriheden, der saa stærkt er bleven fremhævet, som en af de væsentligste Grunde til at være imod Examenscommissioner, og af den Grund kan jeg afgive den Erklæring, at jeg, naar Rigsdagen i det Hele finder det rigtigt at gaae ind paa denne Omordning, ikke vil modsætte mig den. Paa den anden Side maa jeg udtale, at det forekommer mig, at Lovforslaget, saaledes som det foreligger i Udvalgets Endringsforslag, indeholder Bestemmelser — jeg sigter herved til §§ 3, 4 og 5 —, der ikke bør findes, og som heller ikke nu ere fastslaaede paa den Maade, men som ere givne ved kongelige Resolutioner, bekendtgjorte ved ministerielle Bekendtgjørelser. Man har fundet det rigtigt, at der med Hensyn til dem var en større Frihed og Bevægelighed, saaledes at man ikke, hvergang der skulde skee en eller anden lille Forandring i saa Henseende, skulde sætte hele Lovgivningsmagten i Bevægelse, og derfor troer jeg, det er fuldkommen rigtigt, at disse Bestemmelser heller ikke fremdeles slaaes fast ved Lov. Jeg lægger altsaa særdeles Vægt paa, at de holdes ude af Lovudkastet, og jeg maa forbeholde mig at tage Beslutning om, hvorvidt det vil være mig muligt at tilraade Stadfæstelsen af en Lov, hvori de indeholdes, men ved Siden deraf kan jeg ogsaa erklære, at disse Bestemmelser, forsaavidt der ved den Ordning, som bliver fastsat ved kongelig Resolution eller ministeriel Bekendtgjørelse, virkelig skulde indløbe saa store Misbrug, at der kunde være Anledning for Lovgivningsmagten til at tage Sagen i sin Haand, kunde blive Gjenstand for et særegt Lovforslag. Jeg vil imidlertid sætte Priis paa, at et saadant i alle Tilfælde først bliver givet, naar Sagen er nøiere drøftet, og navnlig ikke før der har været givet vedkommende Bestyrelser Leilighed til at erklære sig derover. Min Hovedbetragtning er altsaa den, at jeg ikke troer, det er heldigt, at man slaar disse Bestemmelser fast ved Lov, ligesom det heller ikke er den Ordning, vi for Dieblisset have. — Jeg skal derefter gaae over til at berøre nogle af Lovudkastets Enkeltheder. Med Hensyn til det Endringsforslag til § 1, der er stillet af